Avioero ja asumusero

Finland

1 Millä edellytyksillä avioeron voi saada?

Avioerohakemus toimitetaan käräjäoikeuteen. Avioeroa voi hakea toinen puoliso yksin tai puolisot yhdessä.

Puolisoilla on oikeus saada avioero puolen vuoden harkinta-ajan jälkeen. Ilman harkinta-aikaa avioeron saa, jos puolisot ovat asuneet erillään viimeiset kaksi vuotta ennen avioerohakemuksen vireillepanoa.

2 Mitkä ovat avioeron myöntämisperusteet?

Avioerohakemuksessa ei tarvitse perustella eron syitä. Avioeroa käsiteltäessä käräjäoikeus ei tutki puolisoiden henkilökohtaisia suhteita eikä sitä, minkä vuoksi avioeroa vaaditaan. Katso kysymys 1.

3 Mitä laillisia vaikutuksia avioerolla on

3.1 aviopuolisoiden henkilökohtaisiin suhteisiin (esim. sukunimeen)

Erotessaan puolisot säilyttävät avioliiton aikaiset sukunimensä. Jos puolison sukunimi on avioliiton myötä muuttunut, hän voi hakemuksesta muuttaa sen avioeron jälkeen.

3.2 omaisuuden jakamiseen puolisoiden välillä

Avioeron myöntäminen ja omaisuuden jakaminen ovat erillisiä asioita. Avioliiton purkauduttua puolisot voivat sopia omaisuuden jaosta tai sen voi suorittaa tuomioistuimen määräämä pesänjakaja. Pääsäännön mukaan puolisoiden kaikki omaisuus jaetaan puolisoiden kesken tasan. Pääsäännöstä voidaan poiketa mm. avioehtosopimuksella. Jakoa voidaan myös sovitella, jos se muuten johtaisi kohtuuttomaan lopputulokseen. Puolisoiden omaisuus voidaan jakaa jo avioeron harkinta-aikana.

3.3 puolisoiden alaikäisiin lapsiin

Avioerohakemuksen yhteydessä voidaan ratkaista liitännäisasiana puolisoiden yhteisten alaikäisten lasten huolto, asuminen, elatusapu ja tapaamisoikeus. Katso sivuja ”Vanhempainvastuu - Suomi" ja ”Elatusvaatimukset – Suomi.”

3.4 toisen puolison velvollisuuteen maksaa toiselle elatusapua?

Avioeroon tuomittaessa tuomioistuin voi toisen puolison vaatimuksesta velvoittaa toisen puolison maksamaan toiselle elatusapua, jos tämä harkitaan kohtuulliseksi. (Katso sivu ”Elatusvaatimukset - Suomi”). Tämä on kuitenkin harvinaista.

4 Mitä lakitermi "asumusero" käytännössä tarkoittaa?

Asumuserolla ei ole oikeudellista merkitystä Suomen oikeusjärjestelmässä. Käytännössä asumusero tarkoittaa puolisoiden asumista erillään, eli eri osoitteissa.

5 Mitä edellytyksiä asumuseroon liittyy?

Katso kysymys 4.

6 Mitä laillisia vaikutuksia asumuserolla on?

Katso kysymys 4.

7 Mitä lakitermi "avioliiton mitätöinti" käytännössä tarkoittaa?

Suomen laissa ei ole säännöksiä avioliiton mitätöinnistä. Virallisen syyttäjän on kuitenkin ajettava kannetta puolisoiden tuomitsemisesta välittömästi avioeroon, mikäli puolisot ovat toisilleen läheistä sukua tai avioliitto on solmittu jommankumman puolison aikaisemman avioliiton ollessa voimassa.

8 Millä edellytyksillä avioliiton voi mitätöidä?

Katso kysymys 7.

9 Mitä laillisia vaikutuksia avioliiton mitätöinnillä on?

Katso kysymys 7.

10 Mitä vaihtoehtoisia muita kuin juridisia keinoja avioeroon liittyvien asioiden ratkaisemiseksi on olemassa?

Avioeroa haetaan aina käräjäoikeudelta. Perheessä esiintyvät ristiriidat on kuitenkin lain mukaan pyrittävä ensisijaisesti ratkaisemaan neuvotteluin ja sopimuksella, johon puolisot voivat pyytää apua ja tukea kunnan sosiaalilautakunnan perheasioiden sovittelijoilta. Myös käräjäoikeudella on velvollisuus ilmoittaa puolisoille, että sovittelumahdollisuus on heidän käytettävissään. Sovittelija pyrkii saamaan aikaan yhteisymmärryksen siitä, miten perheessä esiintyvät riidat ratkaistaan kaikkien kannalta parhaalla tavalla. Sovittelija avustaa sopimusten tekemisessä ja muissa toimenpiteissä riitojen ratkaisemiseksi. Erityisesti hänen on kiinnitettävä huomiota perheeseen kuuluvien alaikäisten lasten aseman turvaamiseen. Sovittelu on aina vapaaehtoista.

11 Minne avioero-/asumusero-/mitätöintihakemukset tulee lähettää? Mitä muodollisuuksia tähän liittyy ja mitkä asiakirjat hakemukseen tulee liittää?

Avioeroa voivat hakea puolisot yhdessä tai toinen puoliso yksin. Avioeroa haetaan kirjallisesti jommankumman puolison kotipaikan käräjäoikeudelta. Hakemus voidaan toimittaa käräjäoikeuteen henkilökohtaisesti tai käyttäen valtuutettua asiamiestä. Se voidaan lähettää myös postitse, telekopiona tai sähköpostina.

12 Voiko asian hoitamiseen saada oikeusapua?

Avioeroasiassa voi saada oikeusapua. Lisätietoa oikeusavusta Suomessa löytyy täältä: https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index.html.

13 Voiko avioero-/asumusero-/mitätöintipäätökseen hakea muutosta?

Avioeropäätökseen saa hakea muutosta valittamalla hovioikeuteen.

14 Millä tavoin tulee menetellä jos halutaan, että toisen jäsenvaltion tuomioistuimen antama avioero-/asumusero-/mitätöintipäätös tunnustetaan tässä jäsenvaltiossa?

Toisessa jäsenvaltiossa annetun avioeropäätöksen tunnustamiseen Suomessa sovelletaan pääsääntöisesti Neuvoston asetusta (EY) N:o 2201/2003. Asetuksen mukaan jäsenvaltiossa annettu avioerotuomio tunnustetaan muissa jäsenvaltioissa välittömästi ilman mitään erityistä menettelyä. Jokainen, jonka etua avioerotuomion tunnustaminen koskee, voi kuitenkin pyytää vahvistettavaksi, että tuomio on tunnustettava tai jätettävä tunnustamatta. Vahvistamista koskeva hakemus tehdään käräjäoikeudelle.

Pohjoismaiden välisissä tapauksissa sovelletaan kuitenkin vuoden 1931 pohjoismaista sopimusta. Euroopan unionin jäsenvaltioista tähän sopimukseen kuuluvat Suomi, Ruotsi ja Tanska. Pohjoismaisen sopimuksen mukaisesti annettu avioeropäätös on voimassa kaikissa pohjoismaissa ilman eri vahvistusta.

15 Minkä tuomioistuimen puoleen tulee kääntyä, jos halutaan vastustaa toisen jäsenvaltion tuomioistuimen antaman avioero-/asumusero-/mitätöintipäätöksen tunnustamista tässä jäsenvaltiossa? Mitä menettelyä tällaisissa tapauksissa sovelletaan?

Menettely on sama kuin kohdassa 14.

16 Mitä lakia sovelletaan avioeroasiassa silloin kun puolisot eivät asu tässä jäsenvaltiossa tai ovat eri maiden kansalaisia?

Suomessa käsiteltävään avioeroasiaan sovelletaan Suomen lakia.

Tämä verkkosivu on osa Sinun Eurooppasi -sivustoa.
Anna palautetta sisällön hyödyllisyydestä.

This webpage is part of an EU quality network

Päivitetty viimeksi: 15/02/2024

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.